

قراردادهای بیع متقابل

9

قراردادهای ساخت و بهره‌برداری و انتقال

9

مسائل مالیاتی مرتبط با آنها

محمدعلی بیگ‌پور

وریالی، تازمان بازیافت آن (ارز یا ریال یا محصول) بهره‌ای به نرخ بهره بین بانکهها (LIBOR) به اضافه درصدی، به مبلغ و جوه هزینه شده اضافه می‌کند.

• پیمانکار برای اجرای قرارداد به لوازم و تجهیزات مصرفی نیاز دارد و از زمان خرید لوازم و تجهیزات، بهره‌ای به شرح بند پیشگفته به مبلغ خرید می‌افزاید.

• مبلغی معین (توافق شده) بین کارفرما و پیمانکار به عنوان ریسک (Risk) سرمایه‌گذاری و یا پاداش پیمانکار به مبلغ قرارداد اضافه می‌شود.

• مجموع هزینه‌های بالا باید به عنوان هزینه‌های سرمایه‌گذاری پیمانکار به وسیله کارفرما بازپرداخت شود.

• زمانی که طرح به بهره‌برداری می‌رسد با توافق طرفین درصدی از محصول تولیدی به بهای روز، تحویل پیمانکار می‌شود تا زمانی که مبلغ سرمایه‌گذاری شده به شرح بالا مستهلک شود.

• معمولاً در این گونه قراردادها شرط می‌شود که در صورتی که طرح به بهره‌برداری نرسد و یا پس از بهره‌برداری، محصول تولیدی تکافی هزینه‌های سرمایه‌گذاری را نکند، کارفرما تعهدی در مقابل پیمانکار ندارد.

قراردادهای بیع متقابل

قراردادهای بیع متقابل معمولاً در موقع اضطرار و در یکی از شرایط زیر منعقد می‌شود:

• ناتوانی کارفرما در تامین و پرداخت هزینه‌های اجرای طرح و پروژه.

• ناتوانی کارشناسان داخلی در اجرای عملیات طرح به علت نیاز به دانش فنی و تخصص بالا.

• نیاز فوری به اجرای طرح به علت موانعی از قبیل مسائل منطقه‌ای، سیاسی و بحرانهایی مثل تحریم اقتصادی و یا مشترک

بودن منابع زیرزمینی با کشورهای همجوار. شوشگاه علوم انسانی

بدیهی است در انعقاد این گونه قراردادها کارفرما به ناچار باید جهت جلب مشارکت خارجیان امتیازاتی به آنان بدهد.

علت نامیدن این گونه قراردادها به بیع متقابل این است که هم کارفرما و هم پیمانکار هر دو خریدار و فروشنده هستند؛ کارفرما خریدار خدمات فنی و مهندسی و دانش فنی پیمانکار است و پیمانکار

خریدار کالا و محصول تولیدی پیمانکار است، مثل حفاری چاههای نفت و گاز که ابتدا برای حفاری، کارفرما خریدار خدمات فنی حفاری

پیمانکار است و پس از استخراج نفت، پیمانکار خریدار نفت کارفرما.

شرایط قرارداد

مسائل مالیاتی قراردادهای بیع متقابل

• پیمانکار تا زمان تحویل محصول از طرف کارفرما مشمول مالیات

• پیمانکار از تاریخ شروع به عملیات و پرداخت اولین جوه ارزی

بر درآمد نخواهد بود اما پس از بهره‌برداری و تحویل محصول (درآمد غیر نقد) مشمول مالیات بر درآمد می‌شود.

❖ کارفرما مکلف است در زمان تحویل محصول به پیمانکار مطابق مقررات ماده ۱۰۴ قانون مالیاتهای مستقیم نسبت به بهای روز تحویل محصول، مالیات مربوط را از پیمانکار کسر و ظرف مهلت مقرر قانونی به اداره امور مالیاتی مربوط پرداخت کند.

❖ در زمان اجرای عملیات طرح، پیمانکار مکلف است با توجه به وجوه پرداختی به پیمانکاران دست دوم و ارائه دهندگان خدمات حسب مقررات ماده ۱۰۴ قانون یاد شده نسبت به کسر و پرداخت مالیاتهای تکلیفی اقدام کند.

❖ پیمانکاران دست دوم و ارائه دهندگان خدمات به پیمانکار دست اول نیز نسبت به درآمد حاصل، مشمول مالیات بر درآمد هستند و مالیاتهای کسر شده از طرف پیمانکار دست اول به عنوان پیش پرداخت مالیات، از مالیات بر درآمد آنها کسر خواهد شد.

❖ معمولاً در این گونه قراردادها کارفرما به دلایل زیر متعهد به پرداخت مالیات پیمانکار می‌شود:

الف- حسب مقررات قانون مدنی، قراردادهای منعقد شده بین طرفین که مخالف یا مغایر قانون باشد برای اشخاص ثالث نافذ نبوده و بین طرفین معتبر است.

ب- در هر حال مالیات مربوط از پیمانکار مطالبه و وصول می‌شود.

ج- مبلغ مالیات تعهد شده به وسیله کارفرما به مبلغ قرارداد اضافه شده و مجموعاً (مبلغ قرارداد + مالیات) مآخذ محاسبه مالیات پیمانکار قرار می‌گیرد.

قراردادهای ساخت، مالکیت، بهره‌برداری و انتقال

شرایط قراردادهای ساخت، مالکیت، بهره‌برداری و انتقال^۳ (B.O.O.T) مانند قرارداد پیشگفته است با این تفاوت که سرمایه‌گذار تا پایان مدت قرارداد، مالک عین و منفعت حاصل از تاسیسات احداثی است.

قراردادهای ساخت، بهره‌برداری، یارانه و انتقال

در قراردادهای ساخت، بهره‌برداری، یارانه و انتقال^۴ (B.O.S.T) توافق می‌شود که به محصول مصرفی در داخل کشور یارانه‌ای پرداخت شود.

مسائل مالیاتی قراردادهای ساخت و بهره‌برداری

❖ سرمایه‌گذار در مدت اجرای طرح بابت وجوه پرداختی به پیمانکاران و ارائه دهندگان خدمات، مشمول کسر و پرداخت مالیاتهای تکلیفی موضوع ماده ۱۰۴ قانونهای مالیاتهای مستقیم است.

❖ پس از شروع بهره‌برداری، محاسبه مالیات بر درآمد به شرح جدول زیر خواهد بود.

XXX	کل درآمد حاصل از فروش محصول در هر سال کسر می‌شود:
	الف- کل مخارج سرمایه‌گذاری (ارزی - ریالی) هزینه‌های تاسیس و قبل از بهره‌برداری تقسیم بر مدت توافق شده (هزینه ثابت هر سال) (XX)
(XX)	ب- هزینه‌های جاری در هر سال
(XXX)	جمع هزینه‌های ثابت و جاری هر سال
XXX	درآمد مشمول مالیات هر سال

❖ نظر به اینکه پس از پایان مدت توافق شده کل تاسیسات به کارفرما واگذار می‌شود، بهای روز تحویل تاسیسات واگذار شده در سال مربوط، درآمد غیر نقدی برای کارفرما محسوب و مشمول مالیات می‌شود.

قراردادهای ساخت و بهره‌برداری

قراردادهای ساخت و بهره‌برداری و انتقال

در قراردادهای ساخت و بهره‌برداری و انتقال^۳ (B.O.T) بین کارفرما و سرمایه‌گذار توافق می‌شود که سرمایه‌گذار با هزینه شخصی خود تاسیساتی (کارخانه- نیروگاه برق- پالایشگاه- پتروشیمی) را ایجاد کند و برای مدتی معین (چند سال) به طور توافقی از محصول تولیدی بهره‌برداری کرده و در پایان مدت قرارداد، آنها را بدون مابه‌ازا به کارفرما واگذار کند. در این نوع قراردادها، سرمایه‌گذار تا پایان مدت قرارداد، مالک منافع حاصل از تاسیسات احداثی است.

- پانوشته‌ها:

- 1- Buy Back
- 2- Build, Own, Transfer
- 3- Build, Own, Operate, Transfer
- 4- Build, Operate, Subsidize, Transfer